

KRISLA

VIETNAMO NEAPLEIS
TRUMANO "NUOPELNAI"
NEKLAUSO "VADUOTOJŲ"
PIETŲ AFRIKOJE
PAS MUS DISKRIMINACIJA

- J. GASIŪNAS -

Armijos kapitonas A. Herbert, prieš kiek laiko pasitraukęs iš JAV armijos žiaurumų Vietname tyrinėjimo komisijos ir parašęs antikarinę knygą "Soldier", pastebi, kad Jungtinės Valstijos nesitrauks iš Pietų Vietnamo.

Amerikos uniformuoti kareiviai bus ištraukti iš Pietų Vietnamo, bet ten pasiliks Centralinės Žvalgybos Agentūra (CIA) ir techniški patarėjai, rašo Herbert. Jie ten apsaugos amerikiečių investicijas.

Nixonas pasiryžęs visais galimais būdais išlaikyti valdžioje diktatorių Thieu, kuris ištikimai tarnauja Amerikos imperializmui.

S. L. A. prezidentas P. P. Dargis garbina "Tėvynėje" mirusių Harry Trumaną, kurį "prisimins visais civilizuotais pasauliais, daugiausiai už jo nuopelnus".

Kokie gi jo "didieji nuopelnai"? Atominėmis bombomis sunaikinimas Hirošimos ir Nagasakio, šaltojo karo paskelbimas socialistinėms šalims, išprovokavimas karo Korėjoje, kurį prez. Eisenhoweris turėjo baigti.

Trumano prezidentavimo metu Jungt. Valstijose įsigalėjo biuri makartinė reakcija, nuo kurios labai daug visuomenės veikėjų nukentėjo.

"Vienybės" bendradarbis E. Saulaitis turėjo pasikalbėti su šv. Kazimiero bažnyčios klebonu Amsterdam, N. Y.

Kun. Balčys pasakojo, kad jis pirmą kartą vyko į Lietuvą 1971 m. ir jam ten labai patiko. 1972 metais jis jau vėžėsi 50 savo parapjonių ir porą kunigų. Grįžęs namo, Balčys pastebėjo, kad labai svarbu jaunimui vykti į Lietuvą. "Vien Lietuvoje yra sąlygos išsitobulinti lietuvių kalboje", kun. Balčys pasakė.

Bet daugelis "vaduotojų" ir dabar tebešaukia: "Nesiskite savo vaikų į Lietuvą". Dar kiti prisiekia: "Geriau mirti, negu Lietuvą lankyti". Bet mažai kas tokių Lietuvos priešų balso beklauso. Kasmet šimtai lietuvių lankosi Lietuvoje.

Pietų Afrikos respublikoje yra šešios medicininės mokyklos ir tik viena priima juodus afrikiečius studentus mokyti. Kitos tik baltus teprima.

Todėl toje baltųjų rasistų valdomoje šalyje tėra tik tužinas juodųjų daktarų arba vienas daktaras tarp pusantro milijono afrikiečių.

Tai nepakenčiamai žvė-

Tarptautinė konferencija Vietnamo taikos klausimu šaukiama vasario 26 d.

Paryžius. - Washingtonas ir Hanojus informavo, kad Vietnamo taikos sutartį šiai vydyti šaukiama tarptautinė konferencija vasario 26 d. Paryžiuje.

Dalyvaus joje sutartį pasirašiusios šalys - Jungtinės Valstijos, Vietnamo Demokratinė Respublika, Pietų Vietnamo laikinoji revoliucinė valdžia, Pietų Vietnamo (Saigono) valdžia. Dalyvaus Tarptautinės Kontrolės Komisijos narės - Kanada, Indonezija, Vengrija ir Lenkija, kurių militariniai daliniai jau veikia Pietų Vietname, prižiuri ten tvarką.

Taipgi dalyvaus Anglija, Kinija, Prancūzija ir Tarybų Sąjunga, kurios yra pasirašiusios 1954 metų Indokinos sutartį Genevoje.

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kurt Waldheim taipgi pakviestas konferencijoje dalyvauti. Viso dalyvaus 12 šalių atstovai.

Vietnamo taikos sutartyje nusakyta, kad tarptautinė konferencija turi būti sušaukta į 30 dienų po taikos sutarties pasirašymo. Taikos sutartis buvo pasirašyta sausio 27 d.

Civilinis karas gresia Š. Airijai

Anglijos tankų Šiaurės Airijos miestų gatvėse, kaip ir automobilių. Atrodo, kaip karo lauke. Anglijos kareiviai ir protestantai tęsia katalikų puldinėjimus. Kasdien užmušama nemažai žmonių. Civilinis karas gresia visai Šiaurės Airijai.

Nepasiduoda senatvei

New Yorkas. - Apdraudus Institutas skelbia, kad darbininkai, sulaukę 65 metų ar daugiau, bendrai imant, atlieka darbą lygiai su jaunesniais darbininkais, o kartais ir dar geriau. Taipgi jie turi mažiau sužeidimų darbvietėse ir dėl ligos mažiau dienų iš darbo išlieka.

riška rasistinė diskriminacija. Bet Jungt. Valstijos vistiek palaiko su Pietų Afrika prekybą.

Jungt. Valstijose 40% dirbančiųjų vyrų uždirba į metus po \$10,000 ar daugiau, o tik 7% moterų apie tiek uždirba.

1970 m. baltųjų vyrų vidutinė alga siekė į metus \$9,373, nebalčiųjų - \$6,598, baltųjų moterų - \$5,590, nebalčiųjų moterų - \$4,674.

Tai parodo, kad jokios rasinės ir lytinės lygybės pas mus nėra darbuose.

SAIGONAS. - Tarptautinė Kontrolės Komisija kaltina Saigono valdžią, papildžiusią daugiau kaip šimtą prasižengimų prieš karo pailaubas.

Sveikino taikos sutartį

New Yorkas. - Hotel Diplomat salėje skaitlinga publika džiaugsmingai pasitiko pasirašytą taikos sutartį, kaip didžiulį laimėjimą prieš imperializmą.

Komunistų partijos pirmininkas Winston ir generalinis sekretorius Gus Hall buvo vyriausi kalbėtojai. Jie nurodė svarbą dabar būti taikos sąjyboje, kad karas Vietname neatsinaujintų, kad imperializmas būtų sulaukintas.

Ragina baigti algų įšaldymą

Washingtonas. - Jungtinės Automobilių Darbininkų unijos prezidentas Woodstock ragino Kongresą nieko nelaukiant baigti algų įšaldymą.

Woodstock nurodė, kad algų įšaldymas yra naudingas automobilių korporacijoms, bet žalingas automobilių darbininkams. Todėl jis turi būti panaikintas. Automobilių darbininkai ruošiasi kovoms už didesnes algas.

Didesnių algų reikalauja

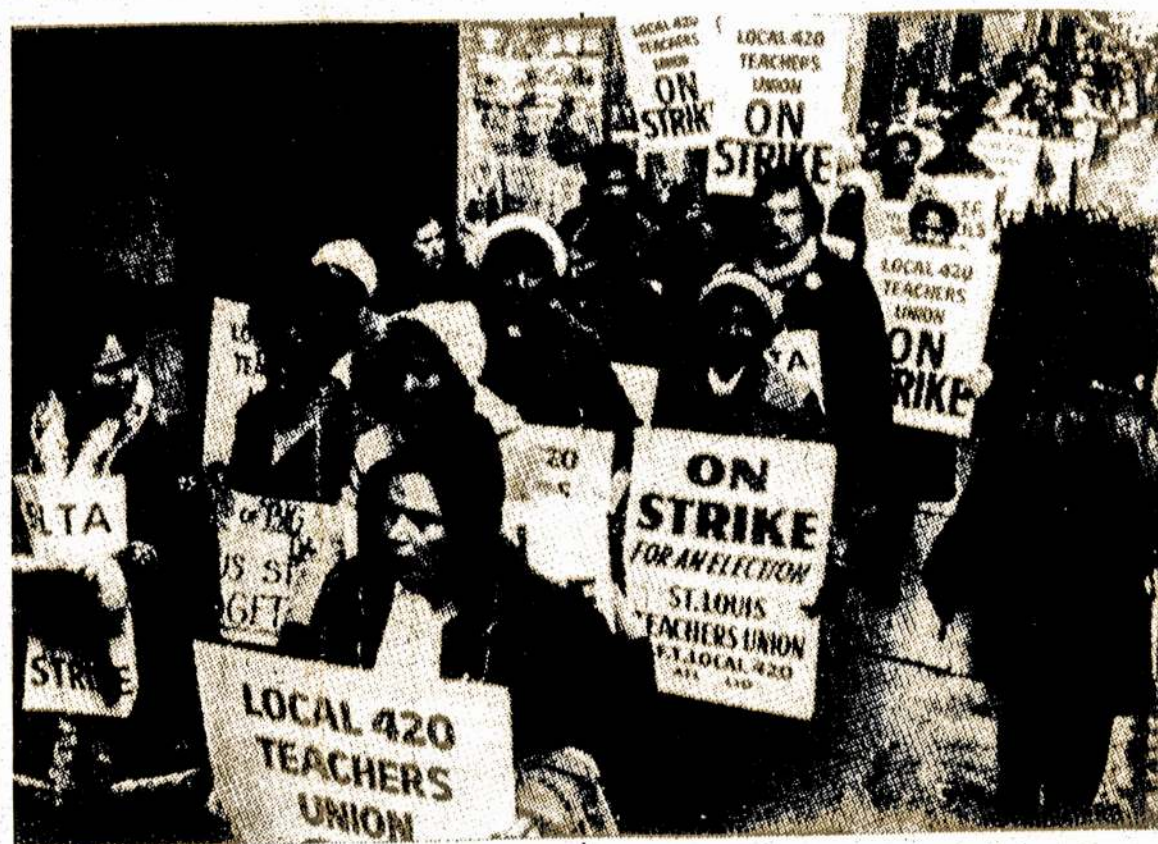
Washingtonas. - 450,000 geležinkeliečių pridavė geležinkelių kompanijoms savo reikalavimus pakelti algas ir pagerinti benefitus sekamais dviem metams.

Tarp kompanijų ir unijų sutartis baigiasi birželio 30 d. Nauja sutartis turi būti priimta ne vėliau liepos 1 d. Jeigu reikalavimai nebus iki to laiko patenkinti, gali kilti generalinis geležinkeliečių darbininkų streikas.

Geležinkeliečiai paskelbė streiką

New Yorkas. - Penn Central geležinkelio darbininkai vasario 8 d. paskelbė streiką, kai tarp kompanijos ir unijų pasitarimai buvo nutraukti.

Streikieriai kaltina kompaniją nutarimu paleisti iš darbo apie 5,000 traukinių tarnautojų, taipgi pabloginti darbo sąlygas. Streikas pailiečia daugiau kaip 300,000 kasdieninių keleivių.

St. Louis, Mo., streikuojantieji mokytojai piketuoja miesto Svetimo Tarybą, kuri atsaisako patenkinti mokytojų reikalavimus. Streike dalyvauja daugiau kaip 4,000 mokytojų. (UPI photo)

NAUJIENOS IŠ LIETUVOS

KAS MOKO AUSTI BALŲ DROBELIŲ

Jau keleri metai Alytuje veikia didžiausias Pabaltijyje medvilnės kombinatas. Įmonei reikia šimtų labai kvalifikuotų darbininkų - verpėjų, audėjų, siūlių metėjų. Šių specialybių merginos, atvykusios iš įvairių Lietuvos vietų, mokosi čia pat Alytuje, profesinėje technikos mokykloje.

Mokykla jau pasiuntė į kombinatą daugiau kaip tūkstantį buvusių savo auklėtinių, kurių nemaža dalis ne tik sėkmingai darbuojasi prie įvairių sudėtingų staklių, bet ir mokosi toliau.

PAGERBTAS MOKSLININKO ATMINIMAS

Sausio 12 d. Lietuvoje paminėtos prieš trejetą metų mirusio įžymaus literatūros mokslininko ir pedagogo Jurgio Lebedžio 60-osios gimimo metinės.

Beveik visus pokario metus Jurgis Lebedys dirbo Vilniaus universitete. Čia jis tapo filologijos mokslų daktaru, profesoriumi, autoritetingu senosios lietuvių raštijos ir kultūros žinovu. Didžiulį įnašą į lietuvių literatūros lobyną sudaro jo monografijos apie Mikalojų Daukšą ir Simoną Stanevičių, studijos, straipsniai ir publikacijos apie Mažvydą, Širvydą, Bretkūną, Donelai-

tį ir kitus feodalizmo epochos rašytojus.

Prieš keletą mėnesių "Vagos" leidykla išleido universiteto docento J. Giridziausko parengtą Jurgio Lebedžio studijų bei straipsnių dvitomį "Lituanistikos baruose".

VERTINGAS LEIDINYS

Išėjo iš spaudos puošnus leidinis "Chorai iš lietuviškų operų". Jo sudarytojas - Lietuvos TSR Akademinio operos ir baletų teatro dirigentas R. Geniušas surinko įvairių ankstyvesnių lietuviškų operų - M. Petrausko "Birutės", "Eglės žalčių karalienės", J. Karnavičiaus "Grazišios", "Radvilos Perkūno", S. Šimkaus "Pagirėnų", A. Račiūno "Trijų talismanų", - chorų.

Naujasis leidinis - savotiška lietuviškų operų chorų antologija, apimanti laikotarpį nuo 1906-ųjų iki tarybinių metų. Šiam periodui priskiriama ir Jungtinės Valstijose mirusio kompozatoriaus K. V. Banaičio opera "Jūratė ir Kastytis", skelbiame Tarybų Lietuvoje pirmą kartą.

Daugelis Lietuvos profesinių ir savišvietinių kolektyvų galės papildyti savo repertuarą liaudiškais skambiais pirmųjų lietuviškų operų chorais.

V. PETKEVIČIENĖ

Tanko sprogime žuvo 43 žmonės

New Yorkas. - Staten Islande sprogo didžiuliam gazo tankui žuvo tanke dirbusieji 43 darbininkai. Nei vienas neišliko gyvas.

Tankas buvo tuščias. 43 darbininkai jį taisė, remontavo. Nežinia, kaip atsirado sprogimas, kuris sudaužė tanką ir užmušė ten dirbusius darbininkus. Vėdamas tyrinėjimas.

Kongresui įsakius streikieriams grįžti į darbą ir dirbti mažiausia 90 dienų, streikas buvo atšauktas. Susitarta, tai po 90 dienų vėl gali kilti streikas.

Kaltina aliejaus kompanijas

Washingtonas. - Ed. Kennedy ir kai kurie kiti senatoriai kaltina aliejaus kompanijas dėl neva aliejaus stokos.

Sen. Kennedy nurodo, kad kompanijos dirbtinai sukelia aliejaus stokos krizę tikslu pakelti kainas. Jau dabar aliejaus kainos pakeltos 8%. Kompanijos visai nesilaiko prez. Nixono patarimo savanoriai kontroliuoti kainas.

WASHINGTONAS. - Jordano karalius Hussein as rėšis su prez. Nixonu Vidurio Rytų krizės klausimu.

Pirmieji karo belaisviai paleisti iš Š. Vietnamo ir Pietų Vietnamo

Washingtonas. - 134 amerikiečiai karo belaisviai buvo paleisti iš Šiaurės Vietnamo ir Pietų Vietnamo vasario 11 d. vakare New Yorko laiku. Visi jie tuoj išvežti į Clark aerodromą Filipinuose, kur jiems buvo paruoštas priėmimas. Ten jie visi turėjo pereiti per medicininę egzaminaciją, persivilkinti naujomis uniformomis ir tada išvežti į San Francisco miestą.

Daug jų artimųjų nuvyko į San Francisco miestą pasitikti. Tai buvo nepaprastas įvykis kai artimieji susitiko su saviškiais, po daugelio metų išbuvusiais nelaisvėje.

Kiti amerikiečiai karone laisviai bus paleisti greitai ateityje. Tuo pačiu metu Saigono valdžia paleidžia vietnamiečius laudies kovotojus. Ji turi paleisti iš kalėjimų ir koncentracijos stovyklų politinius kalinius, kurių skaičius gali siekti iki 400,000.

Kissingeris buvo nuvykęs dėl taikos sutarties vykinimo.

Skurdžių protesto demonstracija

Washingtonas. - Dešimtys tūkstančių skurdžių iš daugelio miestų vyksta į sostinę reikalauti, kad Kongresas nepriimtų Nixono biudžetą, kuris daugiausia nukriaustų skurdžius.

Demonstracija įvyks vasario 20 d. Ją ruošia prieš skurdą kovojanti taryba ir kitos panašios organizacijos. Iš New Yorko veš žmonės 1,200 autobusų.

Aborcijų kova Prancūzijoje

Paryžius. - 345 Prancūzijos daktarai nusisprendė laužyti valdžios įstatymą, draudžiantį aborcijas. Jie nelegaliai padarė aborcijas ir pasirašė manifestą už "aborcijų laisvę".

Įstatymas nusako, kad už nelegalias aborcijas baudžia iki 10 metų kalėjimo ir \$14,000. Taipgi daktarai gali netekti leidimų. Tai sunki bausmė.

Gaisras aukso kasyklose

Johannesburg, Pietų Afrika. - Kilęs gaisras aukso kasyklose daug žalos padarė. Žuvo 26 žmonės, daugiausia juodieji afrikiečiai.

Pietų Afrikos respublikoje afrikiečiai yra beteisiai. Aukso kasyklose irgi jie dirba kaip vergai už nedidelį atlyginimą.

NEW BEDFORD, Mass. - Leitenant Purringtonas, grįžęs iš belaisvės Šiaurės Vietname, ras abudu mirusius tėvus. O jis dar nežino, kad jie mirę.

Karo priešai laukia amnestijos

Toronto. - Apie 80,000 Kanadoje pasislėpusių karo priešų jaunuolių, karui pasibaigus Vietname, laukia amnestijos, kada jie galės namo grįžti.

"Mes ne kriminalistai", sako jie. Bet prez. Nixonas graso juos kalėjimu, o ne amnestija. Viso amerikiečių dezertyrų yra apie 100,000. Kanadoje ir Švedijoje jų daugiausia. Kongresas turėtų jiems suteikti amnestiją.

Suėmė reporterį

Washingtonas. - FBI agentai areštavo reporterį Les Whitten ir 4 indėnus kovotojus. Kaltina juos "išvargimu" valdžios dokumentų iš Indėnų Reikalų Biuro raštinės.

Les Whitten paskelbė spaudoje, kaip federalinė valdžia laužo sutartis su indėnais ir persekioja už savo teises kovojančius indėnus.

LES WHITTEN UPI photo

TSRS laimėjimai

Maskva. - Tarybų Sąjungos pramoninė gamyba 1972 m. pakilo 6.5%, gyventojų pajamos - 3.7%, algos pakilo 3.5%; nacionalinės pajamos siekia \$315 milijonų.

Gyventojams reikalingų prekių gamyba pakilo 10% palyginus su 1971 m. Pastatyta 2,200,000 naujų apartamentų, 11 milijonų apartamentų pagrindiniai remontuoti.

Nors agrikultūra dėl didelės sausros nukentėjo, bet vis tiek gauta 168 milijonai tonų grūdų. Tai truputį daugiau nei 1966-70 penkmečio metinėje apimtyje. Ukrainos nuostoliai padengė geras derlius Sibire.

LAIŠVĖ

LITHUANIAN
WEEKLYPUBLISHED BY THE LITHUANIAN CO-OPERATIVE
PUBLISHING SOCIETY, INC.
Published weekly (Fridays)

102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N.Y. 11417

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N.Y.
Established April 5, 1911

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$9.00	Canada, Lat. Amer., per year	\$10.00
United States, per 6 months	5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	\$5.50
Queens Co., per year	\$10.00	Foreign countries, per year	\$12.00
Queens Co., per six months	\$5.50	Foreign countries, 6 months	\$6.50

Nixono biudžetas -

atsilyginimas už pasitikėjimą

Baisiai galia, kad milijonai Amerikos žmonių, kurie balsavo už Nixoną, pamiršo labai išmintingą ir gražią patarimą - "Kaip pasiklosite, taip išmiegosite". Daugelis, be abejo, dabar mato savo klaidą ir kremtasi, bet jau per vėlu. Ponas prezidentas jau pradėjo jiems atsilyginti už tą jam duotą pasitikėjimą. Pradėjo su paskelbimu savo naujo biudžeto tuoj po inauguracijos. Atsilyginimas labai skaudus. Skaudesni sunku beišsivaizduoti.

Savo nuozdote prezidentas gynybos (militarizmo) reikalams skiria \$79,000,000,000 arba \$4,200,000,000 daugiau negu buvo skiriama senajame praėjusių metų biudžete. Bet už tai jis be jokio pasigailėjimo nukerta paskyrimus socialiniams žmonių reikalams, nukerta net \$6,000,000,000. Pavyzdžiui, palmkime sveikatos apsaugos reikalus. Jis siūlo sumažinti - Medicare - išmokėjimus ant \$1,600,000,000. Tai paliečia visus senesnio amžiaus amerikiečius, visus pensininkus. Taip pat begailėstingai sumažinamos lėšos apsvietos reikalams. Visiškai nušluojama naujų ligoninių statymo programa, nors dabartinėse ligoninėse susikimšimas neapsakomas. Tai yra patyręs kiekvienas, kuris nors vieną dieną yra pagulėjęs ligoninėje. Net 113 socialiniams reikalams programų panaikinama arba žymiai susiaurinama.

Ką darys Kongresas? Biudžetas jam nepatinka. Panaikinama daug programų, kurias Kongresas yra užgryęs. Ar jis pasipriešins šiam prezidento savavaliavimui? Pamatysime.

Zmonės irgi turėtų netylėti.

Laukan! Laukan!

Dabar jau kiekvienam sveikai galvojančiam amerikiečiui aišku, arba turėtų būti aišku, kad mūsų prezidentai prieš tryliką metų pradėjo į tolimąją Indokiniją siųsti milžiniškas, moderniškais pabūklais ginkluotas armijas be jokio reikalo, be jokio pateisinimo, nelegališkai, sulaužydami Konstituciją, negaudami Kongreso užgrymo. Visos jos turi būti atšauktos, sugrąžintos namo, išgabentos ne tik iš Vietnamo, bet iš visos Indokinijos, su visais įrengimais. Prezidento Nixono žadėjimas Tailandė nelikviduoti Amerikos militarinės bazės su 45,000 kareivių ir ginklais turi būti atmestas. Tai gali padaryti Kongresas ir žmonės.

O ką kam reikalinga yra Europoje laikyti daugiau kaip 300,000 vyrų net atominiais ginklais ginkluotą armiją? Jos ten laikymas kasmet mums suėda po kelis bilijonus dolerių. Juk turi būti galas. Karas Europoje baigėsi prieš beveik trisdešimt metų, o mūsų karo jėgos ten tebelaikomos. Tai didžiausia beprotybė. Nejaugi Europos žmonės negali patys savo reikalus susitvarkyti ir juos vesti, kad mūsų Amerikos militarinės jėgos turėtų jiems diktuoti, kaip jie turi gyventi ir tvarkytis? Tai įžeidimas Europos žmonėms!

O kaip su 1,200 Amerikos militarinių bazių užsieniojose? Koks bailsus parazitizmas! Koks bailsus Amerikos žmonių išnaudojimas! Prezidentas Nixonas savo biudžete militarizmo reikalams skiria net 79 bilijonų dolerių. Ir kasmet tos militarizmui išlaidos auga. Siemet bus išleista net keturiais bilijonais dolerių daugiau, negu buvo išleista praėjusiais metais. O jie taip reikalingi mūsų šalies liaudies socialiniams poreikiams patenkinti.

Tos militarinės bazės, tos milžiniškos armijos užsieniojose nuodija tarptautinius santykius ir kenkia pastovios pasaulinės taikos reikalui.

"Civilinis karas" unijoje

Sunkvežimių vairuotojų (tymsterių) unija yra skaitlingiausia šios šalies darbo unija. Ji turi apie du milijonus narių. Bet jų unijoje šiuo tarpupradeda kunkuliuoti aštrus vidinis karas už vadovybę. Karas vystosi tarpe dviejų vadų, kurie abu yra republikonai ir prezidento Nixono karšti šalininkai.

Kaip žinia, buvęs ilgametis unijos prezidentas James Hoffa buvo atsidūręs kalėjime už kokas ten suktybes. Jis ten išstūpėjo keletą metų. Kad laimėtų skaitlingos unijos simpatijas ir balsus, prieš praėjusius prezidentinius rinkimus Nixonas atidarė kalėjimo duris ir savo draugą Hoffą paleido.

Hoffa atsidūręs kalėjime, į unijos prezidento sostą atsisėdo unijos viceprezidentas Frank Fitzsimmons ir iki šiol jame tebesėdi. Bet kaip su ateitimi? Kuo dabar užstims ekskalinys James Hoffa? Jis tebėra pilnas aukštų ambicijų. Jis, sakoma, yra griežtai pasimėjęs sugrįžti į unijos prezidento sostą. Bet argi brolis Fitzsimmons geruoju jį jam užleis? Ir vienas, ir kitas turi apsieiti pasiekę. Juos telkia karui.

Kuo tai visa pasibaigs?

Tik vienas dalykas tikrai aiškus, būtent, kad eiliniai unijos nariai nuo šio vadų karo skaudžiai nukentės.

Kas ką rašo ir sako

"KAS ČIA DABAR
DAROSI?"

Taip klausia ir šaukia pirmą kartą mums pastebimas koks ten Jonas A. Sarkus, PH. D. Chicagos menševikų laikraštyje (sausio 26 d.). Prašome:

Siomis dienomis visa tai vaizdžiai pasitvirtino. Vienas iš naujausių pabėgėlių iš paverptos Lietuvos adv. Z. Butkus neseniai buvo pakviestas į tarptautinę žmogaus teisių konferenciją Briuselyje liudyti apie tų teisių visišką paneigimą okupuotos Lietuvos gyventojams. Bet gi po jo pranešimo prieš konferencijos dalyvius atsisistojo iš okupuotos Lietuvos atsiųstas kunigas ir visus teigimus apie priešpaužį ir religijos persekiojimą paneigė. To kunigo pavardės Butkus nepasakė. Romos ir kai kurių kunigų bei aktyvo laikysena jau senai baugina tikinčiuosius ir netikinčiuosius nuo pat pop. Jono XXIII laikų, katalikų spaudai suokalblius vadinant dialogais ir imant agitpropo masetalus už auksines žuvelas.

O mums gi atrodo, kad ta kunigų reikia karštai pasveikinti ir pagirti, kad jis apgynė Lietuvą ir supliekė Butkaus melus.

"AMERIKIEČIŲ DABAR
LAUKIA NAUJAKOVA..."

Vilniaus "Tiesos" korespondentas Jungtinėse Tautose Apolinaras Sinkevičius, rašydamas apie mūsų prezidento Nixono inauguraciją ir jo pasakytą kalbą, savo pastabas baigia:

"Jungtinėse Valstijose jaučiamas pesimizmas dėl inauguracijos kalboje pareikštų minčių apie vidaus politiką, nors jai prezidentas pasiryžęs skirti daugiau dėmesio. Apžvalgininkai primena, kad buvęs prezidentas D. Eisenhoweris savo inauguracijos kalboje irgi ragino vyriausybę paimti iš tautos mažiau, kad ji daugiau galėtų rūpintis savimi. Prezidentas D. Kenedis yra kalbėjęs, jog amerikiečiams nėra ko laukti iš valstybės, verčiau patiems paklausti savęs, ką jie gali duoti šaliai. R. Niksonas dabar pasakė, kad "užuot laukus, kad mums ką padarytų, bandykime patys padaryti". . . .

"Niujork taims" mano, kad tai yra prezidento įspėjimas, jog bus sumažinta federalinės vyriausybės parama socialinėms šalies programoms. Žodžiu, inauguracija parodė, kad amerikiečių dabar laukia nauja kova su vidaus problemomis, kurias pagimdė ir paaštrino paskutinis dešimtmetis".

"TIESA", SAUSIO 27 D.

BREŽNEVAS JUOS
LABAI IŠGYRĖ

Clevelando smetonininkų organas sausio 26 d. savo vedamajam uždėjo antraštę: "Brežnevas suniekino pabaltiečius". Kaip ir kada jis taip negražiai pasielgė? Ogi, girdi, gruodžio 21 d. Kremliuje, minint Tarybų Sąjungos susikūrimo 50-metį, Brežnevas pasakė:

"Akivaizdus pavyzdys - Pabaltijo respublikos: Lietuva, Latvija ir Estija. Kaip žinoma, prieš pat įstojimą į Sąjungą jų negalima buvo priskirti prie atsilikusių nacionalinių pakraščių. Bet, stojusios į socializmo kelią,

jos įgavo pačius sparčiausius Sąjungoje vystymosi tempus. Pramonės produkcijos apimtis, palyginus su 1940 metais, Latvijoje padidėjo 31, Estijoje - 32, Lietuvoje - 37 kartus. Pakilo jų žemės ūkis, suklestėjo kultūra, išsivadavusi iš provincializmo varžtų bei vegetavimo kapitalistinės Europos užkampyje. Toks stebėtinai augimas įmanomas tik žengiant šių respublikų susivienijimo su kitomis Sąjungos respublikomis keliu".

Kur čia sumiekinimas? Kaip tik priešingai: tos trys respublikos labai išgyrimos už pasiektus laimėjimus. Jeigu smetonininkams Lietuva būtų arti prie širdies, jie turėtų Brežnevą nuoširdžiai, karštai pasveikinti už Pabaltijo respublikų ėmimą pavyzdžiu pavaizdavimui puikiausių pasiekimų, gražiausio išsilimo.

UŽ AMNESTIJĄ
VISIEMS!

Pažangiųjų amerikiečių laikraštis "Daily World" reikalauja amnestijos nuo karo bei drauto pabėgusiems į užsienius jauniems amerikiečiams. Laikraštis pataria daugiau nebevertoti frazės "visi turime užmokėti už mūsų padarytas klaidas". Šia frazę prez. Nixonas pavartojo vėliausiam savo susitikime su spaudos korespondentais.

"Daily World" primena prezidentui, kad jau jeigu visi turime būti baudžiami už savo padarytas klaidas, tai jis pats, prezidentas, už savo padarytas "klaidas" turėtų būti pirmutinis nubautas kaip karo kriminalistas. Jam prezidentaujant juk tapo paklota daugiau kaip dvidešimt tūkstančių jaunų amerikiečių.

"Daily World" savo vedamajame "Amnesty for all war victims" (vas. 2 d.) kritikuoja tuos, kurie siekia padaryti skirtumą tarpe tų, kurie karo rezistentai, ir tų, kurie pabėgo iš militarinės tarnybos. Jie reikalauja, kad pirmieji būtų amnestuoti, o pastarieji atitinkamai nubauti. Jokios išimties, laikraščio nuomone, neturėtų būti.

Pažangiečių laikraštis tvirtai užgrija Kongreso narės Bella Abzug pasiūlytą bilijų už amnestiją visiems karo priešams. Bilijus žinomas "HR 14175". Mrs. Bella Abzug pasiūlytą bilijų už amnestiją visiems karo priešams. Bilijus žinomas "HR 14175". Mrs. Bella Abzug pastangas turėtų nedelsiamai paremti visi geros valios amerikiečiai.

DARBAS IR KOVA
NETURI SUSTOTI

Jaunųjų Darbininkų Išsilavinimo Lygos pirmininkas ir Amerikos Komunistų Partijos politinio komiteto narys Jarvis Tyner sako: "Griežčiausiai mes turime atmesti tuos, kurie sako mums, kad dabar mes turime pavirsti pasyviais, neveikliais ir viską palikti Nixonui. Kaip tik dabar mes turime kuo energingiausiai darbuotis. Kiekvienas padarytas spaudimas į valdžią dabar yra dešimt kartų galingesnis už padarytą vakar. Jeigu mes neveiksime dabar, taikos nebūs".

Pilnai sutinkame su šio jauno veikėjo nusistatymu.

TARPTAUTINĖS TEMOS

Didelės permainos
penktajame žemyne

Pranešimai iš Australijos ir Naujosios Zelandijos pastaraisiais metais ne taip jau dažnai pasirodydavo pasaulio spaudos puslapiuose. Mat, tarptautinės politikos požiūriu abi šios šalys buvo mažai įdomios: jos tenkiosi Britanijos tautų sandraugos beveidžių "dominijų" vaidmeniu ir klusniai vykdė Amerikos diktuojamą politiką.

Tačiau žengiant iš 1972 į 1973 metus, padėtis smarkiai pasikeitė. Praėjusių metų pabaigoje Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje įvyko parlamentų rinkimai, kuriuose laimėjo leiboristų statovai.

Net 23 metus Australiją valdė liberalinės ir agrarinės partijų koalicinė vyriausybė, kurios politinis kursas vedė kraštą į karinius paktus, leido suklestėti užsienio kapitalui. Dabar kas trečia Australijos įmonė yra kontroliuojama užsienio šalių - JAV, Anglijos, Japonijos - kapitalo. Drauge su ekonomine ekspansija ėmė reikštis daugeliui kapitalistinių kraštų būdingi sunkumai - kainų kilimas, nedarbas ir pan. Bedarbių skaičius Australijoje pastaruoju metu pasiekė rekordinį lygį - 100 tūkstančių žmonių.

Rinkimų metu opozicijoje buvusi leiboristų partija savo programoje pažadėjo nutraukti šalies dalyvavimą kariniuose blokuose, siekti nepriklausomybės ekonomikoje ir politikoje. Ir leiboristai laimėjo rinkimus. Dabar belieka imtis priemonių įgyvendinti savo pažadus. Tai daryti naująją vyriausybę įpareigoja rinkėjų pasitikėjimas.

Panaši padėtis buvo ir Naujojoje Zelandijoje, kur 12 metų valdžios vairą savo rankose laikė vadinamoji "nacionalinė" partija. Naujajazelandiečiai turėjo nemažą priežasčių būti nepatenkintais ilgo dešiniųjų jėgų šeimininkavimo rezultatais. Čia, kaip ir Australijoje,

pagrindines pozicijas ekonomikoje vis įžūliau užsigrob-davo užsienio, visų pirma Amerikos, monopolijos. Vien tik kainos pernai šiame krašte pakilo net 10 procentų.

Naujosios abiejų šalių vyriausybės pradėjo nuoto, jog paskelbė atsisakančios vergiškai paklusti įsakymams iš užsienio. "Mes daugiau nebūsimės JAV satelitu", pasakė vienoje pirmųjų savo kalbų Australijos ministras pirmininkas G. Vitlemas. Maždaug tokie pat išsireikimai buvo ir pirmajame

Naujosios Zelandijos ministro pirmininko N. Kirko vyriausybiniame pareiškime. Jis pranešė apie savo šalies ketinimą pasitraukti iš agresyvaus SEATO karinio bloko, iš kurio neseniai išėjo Pakistanas.

Greitu laiku Australijos ir Naujosios Zelandijos vyriausybės vadovai žada susitikti ir numatyti tolesnes priemones tarptautiniam įtampimui mažinti.

Pasaulio visuomenė susidomėjusi pritardama seka penktojo žemyno šalių iniciatyvą, tikėdamasi, jog nepriklausoma Australijos ir Naujosios Zelandijos politika svarių indėlių prisidės prie taikos ir saugumo visame pasaulyje.

V. PETKEVICIENE

Margas skiltis pasklaidžius

VLADAS MIKŠYS

Čikagos marijonų "Draugas" ėmė ir gnybtelėjo Vliką. Gnybtelėjo pagal visas "veiksnių" kaulysčių kretimo taisykles: iš pradžių pagyrė už "didžius nuopelnus", o paskui nedviprasmiškai pasakė, kad Vlikas yra iš esmės nukaršęs, bejėgis, muilo burbulų pūtelėjas.

Si šventa taisybė taip sujaudino vlikininkus, kad vienas jų išpylė didelę seriją tuščiažodžiaujančių straipsnių, gi "Naujienos" klykte klykia:

"Magišku plunksnos paukštimu marijonai ims ir panaikins politinių Lietuvos grupių susitarimus, vietoj patyrusių žmonių pasodins jokios patirties ir supratimo apie atkaklią kovą neturinčius jaunuolius (. . .). Kitaip sakant, panaikins visus lietuvių jungiančią vieningą kovos organizaciją".

Tik visiškai susilaisvinas, įmanoma išrasti, kad Vlikas jungias "visus" lietuvius, kad tai esanti "vieninga" organizacija. Na, o jei jos stiprumui rimtą pavojų sudaro vienintelis marijonų laikraščio straipsnis - ko tas stiprumas vertas?

Kritusių šlovė

Šlovė! Šlovė! Šlovė herojams, kurie krito!
Šlovė! Šlovė! - fanfaros skelbia.
Šlovė! Šlovė! - visur ant sienų išrašyta.
Šlovė! - oratoriai byloja, šaukia, kalba.
Šlovė! - mes girdim iš tribūnų, iš ekranų.
Šlovė! revoliucingai gvardijai titany!

Ką reiškia šauksmas tas fanfarų ir trimityų?
Juk kaulai didvyrių seniai jau dula
Po tolimas vietas kautynių išbarstyti,
Rami ilstis kapuose atgule!
Nemato jie salitų, nei spalvingų filmų,
Kurie vaizduoja žygdarbių jų kilny.

Fanfaros ir trimitai, skelbiantieji šlovę,
Gyviems mena pareigą uždėtą
Vertiems būt jų didingų siekių, tęst jų kovą,
Siekt pažangos, nešt ainiams estafetę,
Įvykdyt žuvusiųjų karštąją svajonę,
Gyvendint valią kritusiųjų milijonų!

Saukt: "Kritusiems šlovė!" tai reiškia sau kartoti
Svenčiausią priesaką - daryti viską,
Kas kančią jų įprasminytą, paguostų protą,
Nuo ko nušviestų jų veldai išblyškę,
Kad šiandien jie, galėdami tave regėti,
Ištartų tau: "Ne veltui mūsų tiek kentėti!"

Saukt: "Kritusiems šlovė!" tai reiškia reikalauti
Iš tų, kas smaguriaudami sau mano,
Jog milijonai vien jų laimėi atnašauta,
Kad jie, atmetę smaginimosi meną,
Verti aukos skausmingos kritusiųjų būtų, -
Tokie, dėlėi kūr aiems derėjo žūti! . . .

J. ALOTA

. . . Visa ši tradicinė "politinė" diskusija įdomi tik tuo, kad ji parodo visišką jos autorių nusilaisvinimą.

Iš Alt'os jau seniai pelevai byra, bet jos polėkiai tokie, lyg ten senovės milžinai sėdėtų. Jie planuoja "tvirtai imtis" visų "laisvinimo" darbų, ir pradeda nuo pamatų - įsako visiems priešininkams užsitraukti.

"Pozityvi kritika laukia (t. y. - Altą gali girti, kiek tik lenda - red.), bet kritika su bloga valia ar prieš inspiruota turi būti eliminuota iš mūsų tarpo".

Pirmiausia, aišku, tie niekadėjai iš Lietuvių bendruomenės, kurie trukdo kleboniti amerikietiškių įstaigų slenkstį ir pirmieji nori įeiti pro duris, o paskui - ir visi kiti. Juk Alt'a, nei daugiau, nei mažiau, bet labai kukliai sakosi:

"Mes esame atsakingi už Lietuvos ateitį, nes tik mes galime laisvai kalbėti ir veikti".

Taigi, štai kieno rankose Lietuvos ateitis! Ne joje gyvenančių žmonių, bet saujelės suvaikėjusių veikėjų. . . Viskas būtų lyg ir aišku, lyg ir tradicinės "veiksnių logikos" rūmuose, bet negi kitos "vaduotojų" grupelės ims ir sutiks, kad jos, nelaisvos, kad jos neturi teisės "vaduoti" ir pretenduoti į Lietuvos ateitį? Kur ten!

"Veiksnių" spauda labiausiai bijosi tiesos, faktų, kurių realumu gali akivaizdžiai įsitikinti kiekvienas tautietis. Tad tarybinių dainininkų koncertai, tarybinės knygos, tarybiniai filmai reakcinę spaudą varo į beviltišką pasitūtimą. Štai Čikagos "Draugas" prieš kiek laiko dejavo:

" . . . Reikia pripažinti, kad visa, kas iš Sovietų Rusijos išeina į užsienį ir skiriama vakariečiams, yra gerai atlikta ir sukelia žiūrovų ir klausovų entuziazmą".

Ką gi, jeigu "Draugas", pavyzdžiui, mano, kad Norėika, Daunoras ar Kaukaitė specialiai amerikiečiams gali dainuoti dar geriau, negu pasaulinio masto konkursuose, tai - privatus "Draugo" reikalas.

Bet kur surasi tokį naujuolį, kuris imtų ir patikėti, kad dainininkus galima paruošti specialiai užsieniui?

APIE GARSIAJĄ MENO MOKYKLĄ

MŪSŲ MENO ATŽALYNAS

Vasario 3 d. sukanka 25 metai, kai pradėjo veikti Vilniaus M. K. Čiurlionio vidurinė meno mokykla. Ji šiandien plačiai žinoma toli už respublikos ribų ir kelia nemažą specialistų susidomėjimą. Tai bene vienintelė ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Tarybų šalyje mokykla, kur menininkams, mokymiesi pagal pilną vidurinės mokyklos programą, lygiagrečiai ruošiasi tapti aukštos kvalifikacijos menininkais – muzikais, šokėjais, dailininkais. Artėjant mokyklos sukakčiai, paprašėme jos direktorių Vytautą SEREIKĄ atsakyti į vieną kitą klausimą.

KORESPONDENTAS: Mokyklos vadovo akimis žiūrėnt, 25 metai – tai daug?
DIREKTORIUS: Mūsų mokyklos istorija dar labai trumpa. 1948 m. konservatorijos priestate buvo įsteigta dešimtmetė vaikų muzikos mokykla, kurioje veikė vienas skyrius su 63 mokiniiais. Dabar turime didžiulius rūmus ir daugiau kaip 200 vietų internatą; mokykloje veikia muzikos, baletų ir dailės skyriai, kuriuose mokosi daugiau kaip 700 vaikų.

KORESPONDENTAS: Gal primintumėte, kas buvo pirmieji mokyklos abiturientai ir kuo jie tapo?

DIREKTORIUS: Pirmąją laidą sudarė tik 4 vaikinai. Visi jie dabar – žinomi muzikos veikėjai. Tai – pedagogas, meno mokslų kandidatas Algirdas Gričius, kompozitorius Feliksas Bajoras, pianistas bei dirigentas Aloyzas Končius ir nusipelnęs artistas, pagarsėjęs vargonininkas virtuozas Leopoldas Digrys.

KORESPONDENTAS: Ką dar paminėtumėte iš pasižymėjusių mene mokyklos auklėtinių?

DIREKTORIUS: Didžiųjų jamės nemažų būriu muzikos skyrių baigusiu jaunuolių, kurie gražiai atstovavo Lietuvai ir Tarybų Sąjungai tarptautiniuose konkursuose. Violončelistas D. Geringas užėmė pirmąją vietą tarptautiniame Čaikovskio konkurse Maskvoje, smuikininkai R. Katilius ir M. Smiltas tapo Helsinkio ir Paryžiaus konkursų laureatais, pianistė E. Elinitė buvo gerai įvertinta Varšuvos konkurse.

Kauno ažuolynas

Dailius takus ažuolino Kas tik nori, tas juos mina. Jie nepyksta, nebūna, Praeivius gražiai vilioja – Grynu oru pakvėpuoti, Ant suoliukų pasėdėti, Su draugais pasikalbėti Ir gamta pasigėrėti. Ažuolynas – miesto turtas. Jis ir auga lyg užburtas. Ne šimtai čia ažuolų – šimtamečių miškinų. Jie kasmet sėklas augina. Ir apsėja ažuolyną. Daug jaunučių ažuolų Auga, klesti tarp senų. O po visa ažuolyną Zalia pieva lyg gėlynas. Takais vaikščioj ir gėrėkis, Gamtos turtais tik grožėkis. Ir takai visi apjuosti – Gražiom gėlėmis išpuošti. Vienos rausvos, kitos baltos, Tai geltonos, tai raudonos, Visos kvapnios ir malonios. Bet ir paukščių čia nestinga, Kai pavasaris išaušta – Čiulbesys, net ausys kurstai Čiulba rytais, vakarais, Per dienas ir naktimis Pilka lakšutė nerimsta Suokla medžiūnos, kol pailsta. Voverytės liuosai dailiai Per viršūnes ir šakas Uodegėlem skraido jos. Gamtos grožis – tau žmogau, Džiaukis ir lankyk dažniau.

K. ZAKAVIČIENĖ

SPECIALIAI "LAISVEI"

Žurnalistų konferencija Alytuje

S. m. sausio 19 d. Alytuje įvyko Lietuvos žurnalistų sąjungos "Dainavos" susivienijimo konferencija, skirta neatsitiktinai korespondentų darbui ir jo problemoms apšvarstyti.

Konferencijoje dalyvavo "Valstiečių laikraščio" redaktorius drg. Karosas, "Tiesos" redaktoriaus pavaduotojas drg. Šniukas, LKPCK atstovas drg. Čaplikas, devynių rajonų, priklausančių susivienijimui atstovai ir kt.

Drg. Čaplikas savo kalboje daugiau apsisotojo ties kaimo korespondentų darbu trečiaisiais penkmečio metais, nurodydamas pagrindinius uždavinius spaudos darbuotojams, kad reikalinga kovoti su pletkais, plačiau vystyti kontrpropagandą prieš sklindančias apkalbas prieš Tarybų Sąjungą.

"Dainavos" susivienijimo pirmininkas drg. Pleškys išnagrino rajoninių laikraščių darbą. Kalbėdamas apie

binga visasąjungine Lenino Komjaunimo premija.

KORESPONDENTAS: Kokius uždavinius ketinate spręsti ateityje?

DIREKTORIUS: Svarbiausia – kelti visų trijų skyrių meninį lygį, kad visi mokiniai įgytų kuo tvirtesnę profesinį pagrindą. Lygiagrečiai stengsimės gilinti ir plėsti estetinį auklėjimą. Manyčiau, kad būtent tuo geriausiai pateisinsime tą garbę, kuri mokyklai buvo suteikta, pavadinant ją Mikalojaus Konstantino Čiurlionio vardu.

KALBĖJOŠI K. NAINYS

Apie tarybinių respublikų laimėjimus

LIETUVOS TSR

Respublikos aukštosiiose mokyklose galima įstgyti apie 130 specialybių. Jų tarpe – elektroninės technikos, biofizikos, kibernetikos, valdymo sistemų automatizavimo, automatinių elektros ryšių ir kt.

Per trisdešimt pastarųjų metų išleista 45.663 knygos 313 mln egzempliorių tiražu. Tai kur kas daugiau, negu buvo išleista nuo M. Mažvydo „Katekizmo“ (1547 m.) iki 1940 m.

MOLDAVIJOS TSR

Be plačiai žinomos vyno pramonės, respublikoje sparčiai vystoma lengvoji ir maisto pramonė. Benderose pastatytas šilko kombinatas, Kishinove – avalynės ir trikotažo, Rybnice – baldinių trikotažo, Dubosaruose – stumimo fabrikai. Cukraus gamybos pramonė pastaraisiais metais pasipildė šešiais naujais kombinaatais. 1971 m. Moldavija pagamino ir pirmuosius savo traktorius.

LATVIJOS TSR

Mūsų kaimynai garsėja keletuoliu ir tramvajų vagonų, dizelinių generatorių ir dizelių, autobusų ir statybinių medžiagų gamyba, išvystyta lengvoji ir maisto pramonė. Turi Latvija ir savo sunkiąją pramonę: pernai respublikoje išleista 445 tūkstančiai tonų pieno, pagaminta 360 tūkstančiai tonų valcuotų juodųjų metalų.

Latvija savo pramonės produkciją eksportuoja daugiau kaip į šimtą pasaulio šalių.

KIRGIJOS TSR

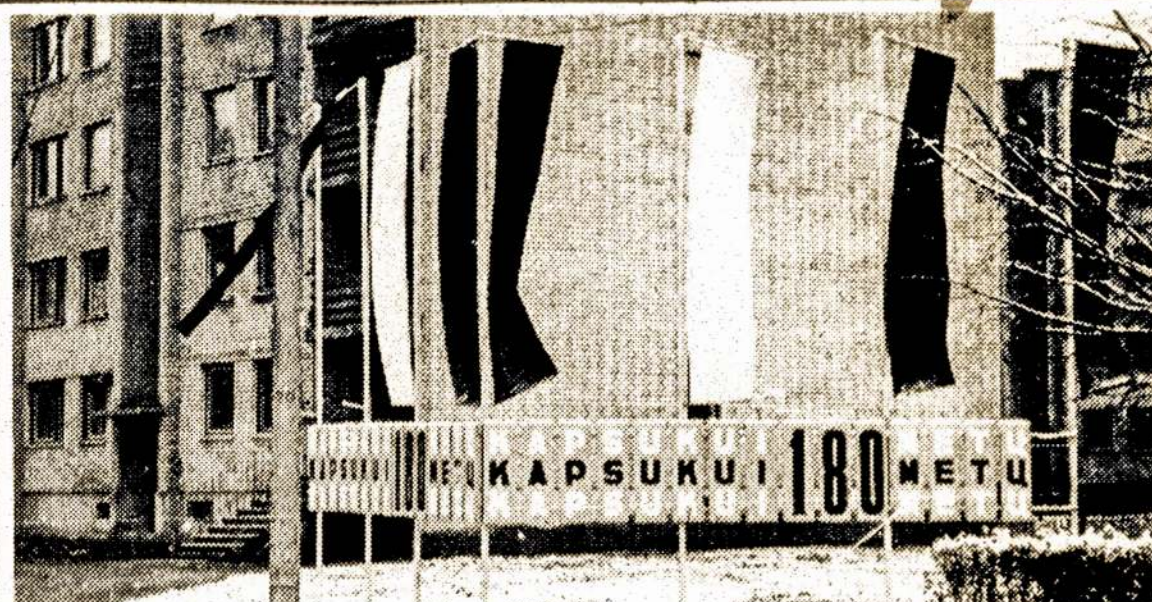
Iki spalio revoliucijos Kirgizijoje tik šeši žmonės iš tūkstančių mokėjo skaityti. Dabar ši respublika – visuotinio raštingumo kraštas. Vien aukštosiiose mokyklose ir technikuose mokosi apie šimtas tūkstančių žmonių.

Iki Tarybų valdžios susikūrimo šiame kalnų krašte nebuvo nė vienos mokslo įstaigos ir nė vieno mokslinio darbuotojo. 1971 m. Kirgizijoje veikė 65 mokslo įstaigos, kuriose dirbo 6,3 tūkstančiai mokslinių darbuotojų.

GRUZIJOS TSR

Svarbiausios respublikos žemės ūkio šakos – vynuogininkystė ir arbatžolių auginimas. 1971 metais vynuogynams teko 119,4 tūkstančio hektarų. Iš jų derliaus pačioje respublikoje buvo pagaminta 6,1 mln dekalitų vyno, o kaimyninėse – dar 9,3 mln dekalitų.

Gruzija – pagrindinė arbatžolių gamintoja šalyje. Iš kiekvieno hektaro pernai buvo surinkta po 48,3 cni arbatžolių.

Kapsuko miestui pernai suėjo 180 metų. Šioje vietoje buvo didelė bala, stovėjo menki vieno aukšto namukai. Dabar modernus miesto kvartalas. V. GULMANO nuotr.

Muziką ne tik girdėsime, bet ir matysime!

Panašu į stebuklą. Bet buvo panašu į stebuklą prieš kokias šešiasdešimt metų „gandai“, kad ruošiamas aparatas, per kurį galėsime matyti net už tūkstančio mylių atstoje dainuojantį dainininką, ar ne? O šiandien jau vargiai berasi tokį namą, kuriame nesirastų televizoriaus. Stebuklas virto tikrove.

Taip ir dabar su muzika. Pasirodo, kad toks renginys arba aparatas jau yra išrastas, tik bereikia įserijiniai masiniai pradėti gaminti.

Kur toks renginys jau buvo demonstruojamas? Ogi mūsų gimtojo krašto Tarybų Lietuvos šauniojoje sostinėje Vilniuje. Sužinome iš Žolnės Šulienės straipsnio „Kūrėjas gimsta moksle“ sausio 12 dienos „Tiesoje“. Ji rašo, o mes skaitome: „Įrenginys, kurį man parodė parodos šeimininkai, buvo panašus į radiją, bet ne radijas, į televizorių, bet ne televizorius. Jis dar neturi skambaus pavadinimo. Ir vadinais stereo šviesos ir muzikos įrenginiu. Jo dar

Visai suprantamas žmonių, kurie matė šį įrenginį, ir klausėsi šviesos muzikos, noras jį turėti savo bute. O gal netolimos ateities muzika bus skirta ne tik ausiai, bet ir akiai?“

Ivyairos žinos

BONNA. – Vakary Vokietijos valdžia bando sulaukyti doleriais spekuliaciją. Ji supirko bilijoną tris šimtus milijonų dolerių.

WASHINGTONAS. – Gynybos departamentas pasiskelbė, kad visi belaisviai grįžę gaus mažiausia po \$5 į dieną, kiek laiko jie išbuvo belaisvėje. Kai kuriems pasidarys iki \$20,000. Kai kas gali gauti net iki \$100,000.

PANAMOS užsienio reikalų ministras Tack pareiškė, kad Panamos respublikos žmonės kovoja už Panamos Kanalo zoną, kurią kontroliuoja Jungtinės Valstijos.

ATLANTA, Ga. – 1972 metų rinkimuose 598 pietinių valstijų juodieji kandidatai laimėjo. Tuo metu kandidatavo 1,276 negrai.

CAIRO, III. – Jungtinis Frontas atnaujinio masinį piketavimą įvairių biiznių, kurie dar vis palaiko rasinę diskriminaciją.

MASKVA. – Argentinos rašytojas Alfredo Varela laimėjo Lenino Taikos premiją.

TEL AVIVAS. – 40 tarybinių žydų, apsigyvenusių Izraelyje, pareiškė spaudos konferencijai: „Mes patyrėme Izraelyje, kad gimę Tarybų Sąjungoje žmonės negali prisitaikyti prie kapitalistinės sistemos“.

MASKVA. – Tolimuose Rytuose tarybinė žuvis gamyba kasmet pagamina 400 milijonų žuvis dežlių, skelbia spaudos agentūra Tass.

RUSIJOS FEDERACIJA

Respublikoje pernai pagaminta: elektros energijos – 503 milijardai kilovatvalandžių, išgauta naftos – 304 mln tonų, natūralių dujų – 87,5 mlrd kubinių metrų, anglies – 353 mln tonų, išlydyta ketaus – 44 mln tonų, pieno – 66,8 mln tonų, pagaminta valcuotų juodųjų metalų – 45,6 mln tonų, plieninių vamzdžių – 7,6 mln tonų.

Vien pernai sukurta daugiau kaip trys tūkstančiai naujų pavyzdžių mašinų, įrengimų, aparatų ir įrankių.

UKRAINOS TSR

382 tūkstančius naujų butų gavo pernai respublikos darbo žmonės. Be to, pagerintos gyvenimo sąlygos daugiau kaip 1,7 mln žmonių. Respublikos laukuose dirba 329 tūkstančiai traktorių, 83,6 tūkstančiai grūdų kombainų. Pernal iš kiekvieno hektaro vidutiniškai prikulta po 25,4 cni grūdų, prikasta po 279 cni cukrinių runkelių, po 123 cni bulvių.

BALTARUSIJOS TSR

Praėjusiais metais nuo gamyklių konvejerių nuėjo 81 tūkstantis traktorių, 30 tūkstančių traktorių priekabų, 39 tūkstančiai silosų kombainų, 31 tūkstantis sunkvežimių. Šias mašinas galima pamatyti ne tik daugelyje šalies kampelių – daug jų eksportuojama ir į užsienį.

Aštuntajame penkmetyje stojo rikiuotės trečiasis Soligorsko kalio kombinatas, sintetinio pluošto kombinatas Mogiljove. Čia taip pat pastatyta ir liftų gamykla.

UZBEKIJOS TSR

Didžiausias respublikos turtas – medvilnė. Jos plantacijos užima 1,7 mln ha 1972 metais Uzbekistanas davė šaliai 4,7 mln tonų medvilnės žaliavos. Tai didžiausias derlius per visą šalies istoriją.

Pirmą vietą šalyje respublika užima ir auginant šilkaverpius. Pernal čia gauta 1.144 tonos šilko žaliavos, iš kurios galima išausti dešimtis milijonų metrų audinių.

KAZACHIJOS TSR

Kuriantis TSRS, Kazachstanas grūdų tiekdamas nedaug. 1922 m. iš šio krašto valstybė gavo tik 733 tūkstančius tonų grūdų. Plačiai išsivynius plėšininės žemės, respublikos valdmuo nepaprastai išaugo. Pernal čia prikulta 21 milijonas tonų grūdų.

Smarkiai vystosi taip pat gyvulininkystė, kyla žemės ūkio mechanizavimo lygis. Auginama 7,5 mln galvijų, 2,7 mln – kiaulių, 32,6 mln – avių ir ožkų.

Worcester, Mass.IŠ LLD 11 KP. SUSIRINKIMO.
ĮVYKUSIO VAS. 4 DIENĄ

Susirinkimą atidarė F. Petkūnas. Perskaitytas kuopos susirinkimų protokolai. Priimtas. Kuopos valdyba išdavė trumpą raportą iš kuopos veiklos. Raportavo, kad buvo surengtas "Laisvės" nauda piknikas, kuris davė \$280 pelno. Pasirodė, kad tai pirmas toks spaudos pikniko mažas pelnas. Seniau "Laisvės" piknikai, ypač Olimpijos parke, būdavo sėkmingi, kai visos kolonijos dirbo bendrai, kad piknikai būtų sėkmingi. Kiekviena kolonija atveždavo kokių nors dovanų, ypač būdavo padaroma gražaus pelno už tas dovanas. Praeišme pikniko nebuvo. Laikė pikniko ir po pikniko gauta dovanų pinigais, tai su įplaukomis nuo biznio pasidarė virš \$600.

Siuo tarpu tarp Worcesterio pažangiųjų lietuvių nėra jokio veikimo. Dėl to, kad mieste namas ir Olympia Parkas parduoti. Taip pažangičiai nebeteri vietos, kur susirinkti ir ką nors veikti.

Dvi kuopos beliko - LDS ir LLD. Apdiskusavus veiklą, nutarta, kad abidvi kuopos surengtų bendrą parengimą pietus Olympia Parke. Palikta kuopų valdyboms tai padaryti.

Aptartas tradicinis "Laisvės" piknikas ateinančią vasarą. Šis klausimas paliktas LLD 7-tos apskrities suvažiavimui, kuris bandomas sušaukti pradžioje balandžio mėnesio. Bus metinis suvažiavimas. Įvyks So. Bostone.

Aptarti "Laisvės" ir "Vilnės" šėrininkų suvažiavimai. Nutarta juos pasveikinti su \$25 kiekviena. Taipgi apdiskusauta ir Urugvajaus "Darbo" sunki finansinė padėtis. Nutarta iš kuopos išdo pasiūsti \$50. Be to, Jaskevičius parinko aukų ir surinko \$40. Tai viso pasidarė \$90. Aukų šie: J. Senkus \$10, J. Laurušaitis, F. Petkūnas, K. Daugela ir Jaskevičius po \$5. M. Sukackienė \$3, A. Vosilienė, J. Petkūnas, L. Auseis po \$2, o B. Dūdionienė \$1. Ačiū visiems už aukas.

J. JASKEVIČIUS

Baltimore, Md.KELETAS ŽINUCIŲ IŠ
MŪSŲ PADANGĖS

Mūsų LLD 25 kp. ir LDS 48 kp. savo susirinkime parodė pilną norą ir toliau gyvuoti ir veikti palei išgalę. Mūsų laimei, LDS 48 kp., pakol kas, ligonių, kurie reikalauja finansinės pagalbos, neturi. Nors draugo J. Stanlio sveikata nėra per daug tvirta, bet, būdamas nuoširdžioje draugės J. Stanienės priežiūroje, jis apsiėmė ir 1973 metais eiti kuopų pirmininko pareigas.

LLD 25 kp. finansų sekretoriaus pareigas jau ilgus laikus atlieka drg. P. Paserksis. Tik gaila, kad ypač pastaruju laiku jis turi bėdos su regėjimu, ypač viena akis jam blogai betarnauja, tai jam yra nelengva sekretoriaus pareigas atlikti. Bet jis jas atlieka. Dar tik keletas narių tebėra nepasimokėję narines duokles už šiuos metus. Reikia tikėtis, kad greitoje ateityje jau bus visi pasimokėję. Jis apsiėmė ir toliau tęsti tą garbingą darbą.

LDS 48 kuopoje puikiai finansus veda drg. J. Stanienė. Pas ją finansinės knygos ir finansiniai raportai yra sistematiškai ir laiku sutvarkomi. Ji taipgi apsiėmė šį labai atsakingą darbą tęsti toliau. Ji pažymėjo, kad visi nariai yra pasimokėję duokles.

Draugė Stanienė taipgi šiemet gerai pasidarbavo, atnaujindama "Laisvės" prenumeratas. Šie metai vadinami buvo ypatingai sunkūs.

O mūsų narys drg. J. S. Deltuva, kuris gausiai aukoja savo dolerius visur, kur mato reikalą, puikiai atlieka LLD 25 kp. išdėminko pareigas. Mės juo pilnai pasitikime. Jis irgi apsiėmė toliau tas pareigas tęsti.

Suprantama, protokolų užrašų darbas, kaip visuomet, taip šiais metais atiteko drg. O. Kučiauskaitė - Bukles.

Nors pilnai ir nenumatyta, kada įvyks sekantis susirinkimas, bet, reikaliui esant, bus greitai sušauktas.

Vasarinei veiklai plano dar neturime.

VINCO DUKTE

APIE AIDO CHORĄ

Kadangi kiekvienose Aido pamokose aptariama choro einamieji reikalai, tad mėnesinius susirinkimus nėra reikalo laikyti, tik tai metiniuose susirinkimuose peržvelgiama ištisų metų choro veikla ir išrenkama nauja valdyba.

Įvykusiame šių metų Aido choro susirinkime, pirm. J. Grybas savo pranešime pareiškė, kad mūsų Aido choras nors ir nedidelis, bet atliko didelius darbus. Išskilmingai buvo atšvęstas 60 metų jubiliejus. Yra kuopasidžiaugti. Gauta daug sveikinimų nuo kultūros darbuotojų iš Tarybų Lietuvos. Jis ragino aidiečius ir toliau dirbuotis.

Sekr. B. Keršulienė perskaitė išsamų protokolą iš choro metinės veiklos. Apie tai buvo karts nuo karto aprašoma ir spaudoje. Išlausius protokolą, reikia pasakyti, kad Aido choras tikrai atlieka žymų vaidmenį New Yorko pažangiųjų lietuvių veikloje, ir labai svarbu, kad ir ateityje jis taip pat veikty ir ištvermingai laikytųsi.

Finansų sekr. J. Lazauskas, kienė ir išdėminkas W. Keršulis raportavo Aido choro finansinį stovį. Praėjusiais metais chorą parėmė 47 garbės nariai, ir dar truputis atliko pelno nuo parengimų. Finansų ir išdo knygas sutiko peržiūrėti M. Nevins-

Marlboro, Mass.

NUOŠIRDI PADĖKA

Vasario 5 d. mirė mano gyvenimo draugė Anna Yoksas, 7 d. ją palaikdavoje Rural Cemetery, Southboro, Mass.

Ačiū Jums, draugai ir draugės, už dėkingus jausmus ir prielankią sielą. Ačiū už puikius gėlių vainikus ir paukštes. Ačiū E. Repšienei už pasakytą atsišveikinimo kalbą koplyčioje ir kapinėse. Ačiū Richard P. Coldwell, už malonų patarnavimą. Ačiū gyminėms ir draugams, kurie prisidėjo ir pagelbėjo man pergyventi tas skaudžias valandas, ir visiems, kurie atėjo jos aplankyti ir palydėti į kapines.

Liūdintis vyras

CHARLES J. YOKSAS

Brockton, Mass.

LLD 6 kuopos susirinkimas įvyks kovo 4 dieną. 2 val. po pietų, pas Ch. Ustupą, 27 Cleveland Ave.

Draugas A. Bimba rašė "Krisluose", kad LLD nariai greitai gaus knygą už 1972 metus, parašytą Jono Ragauskio. Todėl visi kuopos nariai, kurie dar nepasimokėję duoklių už 1972 metus, tuojau pasimokėkite. O gal šiame susirinkime jau turėsime knygą "Žmogus ieško tiesos".

SEKR. S. RAINARD

Elizabeth, N. J.

Vasario 27 dieną, sekmdienį, įvyks LLD 54 kuopos susirinkimas. Vieta: 460 Brookside Place, Cranford, N. J., pas Lillian Novak.

Draugės ir draugai, stenkitės būti visi, kurie jaučiatės nariais. Bet jeigu tą dieną oras būtų negražus - lytų arba snigtų, tai susirinkimas nevyktų. Būtų perkeltas į sekančią savaitę. UŽRAŠŲ SEKR. J. GREDAITIS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Majoras Lindsay parodo New Yorką Maskvos majorui Vladimirui Promyslovui, kuris dabar čia lankosi.

Daugiau kaip 45 gatvių inspektoriai surado tūkstančius duobių gatvėse ir rekomenduoja jas tuoj užtaisyti.

Ralf Garcia išbuvo kalėjime daugiau kaip du metus, kaltinamas žmogžudystėje. Dabar prisiekusieji teisėjai (jury) rado jį nekaltu. Jam teko daug nukentėti. Teisme jis nualpo.

Nassau pavieto medikalis egzaminierius Lukash paskelbė, kad viename bute gyvenę ir kartu mirę trys broliai Whaley vienas mirė nuo širdies priepuolio, kitas plaučių uždegimu, trečias taipgi širdies liga. Jauniausias buvo 62 metų amžiaus.

400 svarų narkotikų, buvusių policijos departamento žinioje, nežinia kur dingo ir niekas jų nebesuranda. Dabar kaltina jų išvogimu nusižudžiusį detektyvą Nunziatą, kurio žinioje tie narkotikai buvę.

Iš New Yorko 1,200 autobusų veš apie 5,000 žmonių vasario 20 d. į Washingtoną, kur rengiama demonstracija prieš skurdą ir protestas prieš Nixono biudžetą, kuris skurdą gali padidinti. REP.

NEW YORKAS. - Komerčinėje spaudoje skelbiama, kad 36-asis prezidentas L. B. Johnsonas mirdamas paliko turto apie 20 milijonų dolerių. 1937 metais jis buvo skaitomas neturtingu. Taipgi jis paliko neužbaigtą karą Indokinijoje.

kienė, J. Grybas ir H. Feiferienė.

Nauja Aido choro valdyba šiais metais susidaro iš šių aidiečių: pirmininkas - J. Grybas, vicepirmininkas - J. Lazauskas, sekretorė - N. Keršulienė, išdėminkas - W. Keršulis, finansų sekr. - J. Lazauskienė, koresp. - H. Feiferienė ir mūsų mieloji mokytoja M. Stensler.

P. Venta pranešė, kad apilankė ligoninėje buvusį aidietį A. Veličką. Gaila, kad mūsų mielas aidietis Aleksandras pakirstas ligos. Jis perduoda linkėjimus visiems aidiečiams ir draugams, o mes linkime, kad jis greit susveiktų.

Regis, prieš porą savaitių atšventėme V. Bekerio ir M. Nevinskienės gimtadienius ir M. ir J. Nevinskių vedybinę sukaktį. Prie vaišių, palinkėjome jiems geriausios sveikatos ir sekmių.

Mr. & Mrs. Goe. Stasiukaitis iš Elizabeth, N. J., paaukojo Aidui \$10. Ačiū.

Aido choras dainuos Tarpautinės Moters Dienos minėjime, kurį rengia Moterų klubas, kovo 4 dieną, "Laisvės" salėje, 2 val. p. p.

Tad iki pasimatymo minėtam parengime, kuris žada būti labai šaunus. H. F.

OTTAWA. - Kanados valdžia formaliai pripažino Šiaurės Vietnamo valdžią lygiomis diplomatinėmis teisėmis su Saigono valdžia Pietų Vietname.

**Dar apie drg.
A. Veličką**

Sužinojome, kad drg. A. Veličkai tapo padaryta kita operacija ant tos pačios kojos, kuri, kaip jau buvo aną dieną pranešta, tapo nuplauta. Pasirodė, kad ji negijo ir gydytojai, matyt, pabijoję, kad ji neužsinuodytų, todėl nuplovė kiek aukščiau. Dar anksti pasakyti, kaip ši operacija bus pavykusi.

Labai gaila to gero draugo. Kiek daug jis turi kentėti! Nuoširdžiausiai linkime, kad ši operacija būtų sėkminga ir kad mūsų Aleksandro sveikata tuoj pakryptų į gerąją pusę. REP.

Majoras Lindsay ir kai kurių kitų miestų majorai žvalgosi New Yorke. Jie protestuoja prieš Nixono biudžetą, kuris gali dar labiau nuskurdinti miestus.

**Jam rūpi ir kitų
draugų sveikata**

Nors dr. A. Petrika toli gražu nėra pilnai susveikęs, bet jis nepamiršta ir kitų draugų laisviečių. Pirmadienį jis mus pašaukė telefonu ir klausė, kaip "Laisvės" įstaigoje mes su sveikata verčiamės. Ot, girdi, man vis rūpi. Klausė, kaip dabar reikalai stovi su draugų Lillian Kavaliauskaitės ir Prano Buknio sveikata.

Daktarui paaiškinome, kad abudu draugai tebeguli ligoninėse ir kad jokio supratimo neturime, kaip ilgai jiems dar teks jose pagyventi. Ypač Lillian tebekenia didžiausius skausmus. Nė patys gydytojai, matyt, nesuranda, kol kas, būdų jai pagelbėti. REP.

Paieškojimas

Paieškau mažos žalios papugos. Išskrido per langą Woodhavene. Gausiai apdovanuosiu tą kuris sugrąžins. Esu giliai susijaudinusi.

Skambinkite: 296-7139 (6-8)

Moterys Kviečia

Prašome visus dalyvauti sykiu su Niujorko Lietuvių Moterų Klubu narėmis jų MOTERS DIENOS minėjime, kuris įvyks kovo 4 d., 2 val. po pietų, Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.

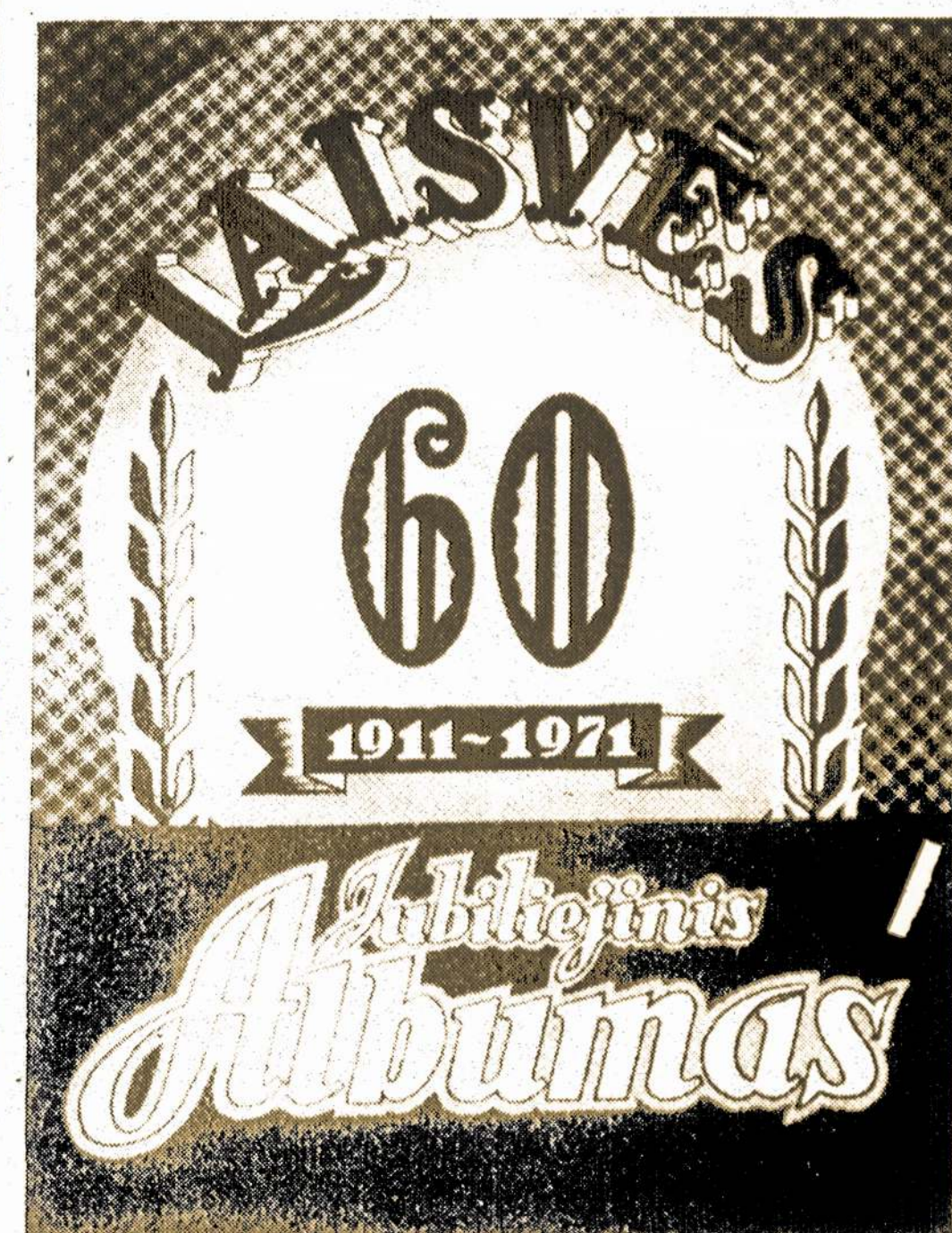
Kaip visuomet, programa bus turininga. Arturas Petrika rodys savo susuktus filmus iš kelionės po Lietuvą. Aido Choras, su solistais Nele Ventiene ir Viktoru Bekeriu, duos meninę programą, vadovybėje Mildred Stensler.

Po programos turėsime bufetinę vakarienę. Žinokite, kad niekur taip gerai nepavalgomė, kaip moterų pobūviuose. Įėjimo auka tik \$2,50. VALDYBA

"LAISVĖS"**JUBILIEJINIO ALBUMO**

Kaina nupiginta iki \$1.

NORINTIEMS PASIŪSTI ALBUMĄ
Į LIETUVĄ PER MUS,
KAINA \$1.50

Dabar jau paskutinė proga įsigyti Albumą bei pasiūsti jį į Lietuvą savo giminėms arba draugams. Skubinkite tai atlikti, kol dar turime keletą šimtų egzempliorių ant rankų. Užsakydami Albumą, prisiųskite ir užmokestį.

Laisvė

102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y., 11417

CHICAGO, ILL.

Mirus

Vincui Andruliui

Užuojauta šeimos nariams ir visiems artimiesiems.

J. ir J. JORDAN
THREE BRIDGES, N. J.

WORCESTER, MASS.

Mirus

Mikolui Lapauskui

Reišklame nuoširdžią užuojautą liūdėsyje likusiai šeimai - dukrai Luitai, sūnui Albertui ir jų šeimoms, visiems artimiesiems ir draugams šioje šalyje ir Lietuvoje.

Per pastaruosius kelis metus velionis gyveno Lynn, Mass. Paėjo iš Svobiškių kaimo, Alovės apylinkės, Lietuvoje.

F. P. PETRAUSKAI
J. M. PETKŪNAI
J. H. RAULUSAIČIAI
J. B. JAKAIČIAI
J. J. DEMIKIAI
F. M. PETKŪNAI

V. DRAUGAS
W. C. MANKAUSKAI,
Palmer, Mass.
L. KAZLUKAS,
California
W. K. ZITKUS